

324 obch. zák.). Vídeňská měna jest proto nerozhodnou. Poněvadž žalovaná pohledávka jest splatna v tuzemsku, náleží ji dle §u 6 zákona ze dne 10. dubna 1919, čís. 187 sb. z. a n. zaplatiti v korunách československých.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání, poukázav k důvodům nižších soudů.

Čís. 3593.

Zákon ze dne 17. března 1921, čís. 121 sb. z. a n., upravující starší smlouvy o těžbě dříví.

Zákon vztahuje se i na případy, kde byla kupní cena za dříví zaplacená předem před 1. lednem 1919.

(Rozh. ze dne 5. března 1924, Rv II 660/23.)

Žalobce uzavřel v roce 1918 se žalovanou bankou obmýtní smlouvu na léta 1918, 1919, 1920 a 1921. Žádosti jeho, by dle zákona čís. sb. z. a n. 121/21 byla zvýšena úplata za dříví, vykácené v letech 1920/1921 soud v nesporném řízení vyhověl. Ježto žalovaná zvýšku nezaplatila, domáhal se ho žalobce žalobou, již p r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e vyhověl. D ů v o d y: Dle zákona se pouze vyžaduje, by byla úplata před 1. lednem 1919 »smluvena«, zda byla úplata již předem zaplacená čili nic, zákon nerozlišuje, a nemůže tedy ani soud okolnosti této přiznati zvláštní váhu, tím méně, ježto důvod pro vydání zákona nelze hledati jediň ve znehodnocení měny, nýbrž také v jiných celkových hospodářských poměrech, zejména zvýšené režii a pod. O d v o l a c í s o u d rozsudek potvrdil.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání vytýká napadenému rozsudku podle §u 503 čís. 4 c. ř. s. jenom, že vztahuje předpisy zákona ze dne 17. března 1921 čís. 121 sb. z. a n. i na obmýtní smlouvu stran ze dne 26. července 1918, ačkoliv kupní cena za všechno dříví, koupené ke kácení v letech 1918, 1919, 1920 a 1921, byla hned po ujednání smlouvy v roce 1918 zaplacená. Žalovaný napadá srovnalý právní názor obou nižších soudů, že účinnost zákona nezávisí na tom, kdy byla smluvená úplata za těžbu dříví vyplacena; neprávem. Svědčí pro názor ten znění zákona, který ani v nadpisu »Zákon... upravující starší smlouvy o těžbě dříví«, ani v textu nerozpoznává, zda byla úplata již zapravena předem a před rokem 1919, či zda má placena býti později, a prohlašuje za rozhodné jenom, zda byla úplata smluvena před 1. lednem 1919. Onomu názoru nasvědčuje účel zákona, jak plyne z jeho obsahu i parlamentárního projednávání. Účelem tím bylo přizpůsobiti starší smlouvy změněným hospodářským poměrům, jež nastaly v roce 1919 náhlým vzestupem cen dříví a výrobních i správních nákladů lesních, a zabezpečiti další řádné vedení lesního hospo-

dářství, které platností starých prodejních cen dříví při obrovském vzrůstu rezie bylo ohroženo. Zájem osob, oprávněných starou smlouvou k těžbě, měl býti chráněn pouze předpisem §u 2 zákona, aby při posuzování přiměřenosti úplaty bylo přihlíženo také k cenám, za které oprávněný k těžbě dříví sám dále prodával, čímž mu mělo býti umožněno, aby dodržel beze ztráty dodávky dřeva, ujednané na podkladě smluvených nižších cen. Jinak měla část mimořádného zisku, kynoucího z prudkého stoupnutí cen za dříví přejíti k dobru majiteli lesa a tak umožniti další řádné lesní hospodářství, jmenovitě řádné opětne zalesnění vykáčených ploch. Přihlížeti k okolnosti, že kupní cena byla již předem zaplacená, příčilo by se zřejmě tomuto jasně projevenému smyslu zákona. Právně mylným jest poukaz na rozdíl mezi nákupní silou rakouské koruny v roce 1918 a československé koruny v roce 1921. Podle §u 6 zákona ze dne 1. dubna 1919, čís. 187 sb. z. a n. jsou si obě tyto peněžní jednotky jako zákonné platidlo úplně rovny. Výhodu, spočívající pro žalobce v tom, že obdržel kupní cenu za dřevo, dodané v roce 1921, již v roce 1918, lze dle zákona oceniti pouze úrokem, který předem vyplacený peníz mohl zatím poskytnouti, a k tomuto výnosu soud již v nesporném řízení při určení přiměřené ceny přihlížel.

Čís. 3594.

Zákon o cestách z nouze (ze dne 7. července 1896, čís. 140 ř. zák.).
Nezbytnou cestu nelze povolit k vůli vhodnějšímu zařízení budovy,
by mohla sloužiti pozdějším novým potřebám, na něž někdejší její vlastník svého času mohl a měl pamatovati, ale nepamatoval.

(Rozh. ze dne 11. března 1924, R I 167/24.)

Návrhu na zřízení cesty z nouze s o u d p r v é s t o l i c e vyhověl,
 r e k u r s n í s o u d žádost zamítl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Z návrhu a z provedeného jednání vysvítá zcela nepochybně, že jest žádáno o nezbytnou cestu vlastně pro dům čp. 9, stojící při veřejné cestě, a to proto, ježto dům tento nemá vlastního příjezdu a žadatelé ho nyní používají zamýšlejí jako stavení hospodářského, jímž dosud nebyl a pro něž zařízení není. Jeť hlavním zaměstnáním žadatelů obrábění skla, a vedle něho provozují žadatelé i polní hospodářství, v rozsahu arcit' nepatrném, neboť celková výměra jejich zemědělského majetku činí pouze něco přes ½ ha a stav dobytka záleží ze 2 koz. Teprve dle výsledku tohoto řízení zamýšlejí si žadatelé postavit při domě i kůlnu nebo stodolu a domáhají se proto nezbytné cesty, aby získali příjezd pro odvážení hnoje a přivážení obilí, bramborů a pod. Nelze ovšem popřít, že dle §u 1 zákona o nezbytných cestách lze se dožadovati nezbytné cesty i pro obytné nebo hospodářské stavení, jsou-li pro